

17/07/2024

טל'ד 077-5006206

טל'ת 052-6885006

עבירות סחר בבני אדם

תופעת הסחר בבני אדם מלווה את האנושות עוד מימי קדם, והיא משנה את פניה לאורך ההיסטוריה בהתאם להתפתחויות ולשינויים שהחברה האנושית עוברת. עוד בימי קדם, צבאות כובשים היו משעבדים את האוכלוסייה הנכבשת כאות לניצחונם, ובתרבויות שונות, אפילו באמריקה, עבדים נחשבו לסחורה והתייחסו אליהם כרכושו של אדונם. בעת המודרנית תופעת הסחר בבני אדם לבשה צורה חדשה של ניצול מצוקה כלכלית של בני אדם. עבירות סחר בבני אדם כוללות עסקאות מכר, שכירות, שיעבוד, זיקת הנאה וכיוצא באלה - בבני אדם. סחר בבני אדם יכול ללוש צורות מגוונות כגון: עבודה בכפייה, זנות, פורנוגרפיה, סחר באיברים של בני אדם, פונדקאות ועוד. כחלק ממלחמתו של המחוקק בתופעת הסחר בבני אדם נקבעו עונשים כבדים של 16 עד 20 שנות מאסר לסוחרים ולמתווכים בבני אדם. עו"ד אסף דוק מסביר על יסודות עבירת הסחר בבני אדם ומרכיביה.

לאורך הדורות נוצלו אוכלוסיות מוחלשות וחבריהן חסרי המזל נאלצו לחיות בתנאי עבדות וכפייה. ילדות מבתים עניים נמסרו לגברים מבוגרים תמורת כסף, בני שבטים ביבשת אפריקה נחטפו והועברו ליבשות רחוקות לשמש עבדים לאדונים בני תרבות שאינה מוכרת להם, ועד היום ניתן למצוא מקומות בהם מועסקים ילדים ממשפחות נטולות אמצעים בעבודות קשות בתנאים מחפירים וללא תשלום הוגן.

למרבה הצער, כאז כן היום יש מי שלא יהססו לנצל את חולשתו של אדם בכדי לשעבדו לרווחתם האישית. למרות שעבדות בימינו מנוגדת לחוק, ולמרות שאין עוררין על כך ששעבוד וניצול של אדם הינם פעולה לא מוסרית ולא חוקית - עדיין קיימים מי ששמחים לעשות רווחים על חשבונם של חסרי מזל, תמימים ונזקקים. מערכות החוק, המשפט והאכיפה עושות כל שביכולתן בכדי למנוע את התופעות הללו באמצעות תקנות וחקיקה מחמירות בנושא עבירות סחר בבני אדם.

מהו סחר בבני אדם

על פי הגדרה, סחר בבני אדם הוא כל פעולה של העברה, גיוס, מתן מחסה או קבלת בני אדם לצורך ניצולם בכל דרך, כולל ניצול באמצעות שימוש בכוח, חטיפה, הונאה, כפייה, רמייה או עינויים. על פי החוק הישראלי, **אלו העבירות הנחשבות לעבירות סחר בבני אדם:**

סחר באיברים

הולדת ילד ונטילתו

החזקת אדם בתנאי עבדות

עבודת כפייה

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

□ הבאת אדם למעשה זנות

□ הבאת אדם לידי השתתפות בפרסום תועבה או בהצגת תועבה

□ ביצוע עבירת מין באדם

תיקון חוק סחר בבני אדם 2006

כדי למגר את תופעת הסחר בבני אדם שהחלה להיות נפוצה בישראל בראשית שנות האלפיים, נדרשה חקיקה עדכנית. לפיכך, בשנת 2006 תוקן חוק סחר בבני אדם כך שיכיל בתוכו את מגוון העבירות הקיימות כעת. התיקונים הרחיבו את טווח ההגדרה לעבירות שונות כמו סחר באיברים, הבאת אדם לכדי עבדות או לעבודה בעבודות כפייה, הבאת אדם לביצוע עבירות מין כנגד עצמו, הבאת אדם להשתתפות בפרסום או הצגת תועבה ועוד. בנוסף לכך, התיקון החמיר את העונשים הצפויים לעבריינים, וקבע נהלים ודרכים באמצעותם יוכלו נציגי הרשויות לאכוף את החוק ולהעניש את העבריינים.

ענישה הולמת, על פי סוג העבירה

המחוקק רואה בעבירות סחר בבני אדם עבירות חמורות שיש לעשות כל שניתן בכדי למזער את הישנותן. אחת הדרכים למנוע ולהפחית את היקף התופעה היא קביעת עונשים כבדים שיהוו גורם מרתיע עבור כל מי שמעלה בדעתו לבצע עבירות אלו. עבירות סחר בבני אדם כוללות מגוון של עבירות המוגדרות בחוק סחר בבני אדם, שעבור כל אחת מהן קצובים בחוק עונשי מאסר לשנים רבות. בין השאר, עבירות סחר בבני אדם כוללות סחר בבני אדם לצורכי זנות, פורנוגרפיה, עבודת כפייה, פונדקאות, וסחר באיברים. לפי החוק, העונשים הנגזרים בגין כל עבירה המוגדרת כעבירת סחר בבני אדם הם בטווח מקסימאלי של **16-20 שנות מאסר**.

העונש המירבי עבור מי שהורשע בביצוע עבירות סחר בבני אדם הוא **16 שנות מאסר**, והעונש המירבי עבור מי שביצע עבירת סחר בבני אדם כלפי קטין עומד על **20 שנות מאסר**.

בנוסף, על מנת שלא לאפשר מצב בו אדם מורשע בעבירות סחר בבני אדם והעונש שנקצב לו אינו פרופורציונלי לחומרת העבירה, וכדי להגדיל את אלמנט ההרתעה, נקבע כי כל עבריין שהורשע בעבירת סחר בבני אדם **ירצה לפחות רבע ממקסימום שנות המאסר שנקבעו בחוק**. גם מי שפעל כמתווך בעסקאות סחר בבני אדם צפוי לעונש, וכמו כן צפוי לעונש מי שתכנן עסקה, גם אם זו לא יצאה לפועל, או לא נשאה את הרווח המקוּוה.

איך מתקיים סחר בבני אדם בימינו

ניתן לשאול כיצד ייתכן שבימינו, כאשר החברה האנושית כל כך מתקדמת ונאורה, כאשר המידע זמין לכל דורש ברשת וכל אחד יכול לקבל תשובה על כל שאלה שעולה בדעתו, עדיין קיימים מי שנופלים ברשתם של עברייני סחר בבני אדם. התשובה לכך היא שבמרבית המקרים הקורבנות הם אנשים הנמצאים במצוקה כלכלית קשה. אותם

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

סוחרים יודעים לאתר אנשים אלו ולהציע להם הצעות מפתות שמבטיחות להוציא את הקורבן מן המצוקה בה הוא נתון, ולאפשר לו ולבני משפחתו עתיד כלכלי טוב יותר. הקורבנות, שהמציאות בה הם חיים היא קשה ממש, ואינם יכולים לראות מוצא מן המצוקה מתפתים להצעות, קופצים על ההזדמנות המוצעת להם, ורואים בהצעה פתח לעתיד טוב יותר. בהגיעם למדינת היעד, או לפעמים כבר בדרך לשם מגלים הקורבנות שנפלו בפת, כאשר הם משועבדים, מנוצלים ועומדים חסרי אונים מול מנגנוני רשע וניצול.

רובם המכריע של קורבנות סחר בבני אדם הן נשים ונערות, הנסחרות למטרות זנות. פעמים רבות נשים ונערות אלו חוות אונס וניצול מיני עוד טרם שהגיעו למדינות היעד, וכשהן מגיעות ליעדן הן נמכרות כבהמות, מוחזקות בתנאים משפילים, נדרשות לעבוד שבעה ימים בשבוע, ומועברות מיד ליד. גם נשים שיודעות מראש כי הן מגיעות לישראל לצורך עבודה בזנות, עושות זאת כיוון שהובטחו להן סכומי כסף גבוהים, ולא משערות לרגע שחירותן תישלל מהן, והן יוחזקו בתנאי שיעבוד וכפייה. הסוחרים דואגים לכך שהקורבנות יוותרו כמה שיותר חסרות אונים, במדינה זרה, ללא דרכון וללא שפה, על מנת שלא יוכלו להתלונן, להתקומם או לברוח.

סחר בבני אדם בישראל

בראשית שנות ה-2000 הייתה ישראל יעד נוח לעברייני סחר בבני אדם, כאשר שיא הפעילות של סחר בנשים למטרות זנות בישראל היה בשנת 2006. תעשיית הזנות פרוחה בארץ כתוצאה מסחר בנשים והגיעה גם היא לשיא בשנת 2006. באותן שנים, על פי הערכות המשטרה יובאו לישראל כ-3000 נשים בכל שנה למטרות זנות ותעשיית מין, ובישראל פעלו מאות בתי בושת ומכוני ליווי. על פי רוב, קורבנות תעשיית הסחר בבני אדם לצורכי מין היו נשים ונערות שהגיעו מרקע של מציאות כלכלית קשה, חלק מכריע מן הנשים הגיע ממדינות חבר העמים. חלקן של הנשים לא ידעו כי הן מובאות לצורכי עבודה בזנות, והאמינו כי הן מיועדות לעסוק בטיפול בילדים או בעבודות ניקיון. הנשים שידעו כי מדובר בעבודה בזנות, סברו כי ישולם להן שכר גבוה, וכי יוכלו להפסיק לעסוק בזנות בכל רגע שירצו. המציאות הייתה שנשים אלו שועבדו והוחזקו בתנאים מחפירים כשהן חשופות לכפייה ואלימות.

בנוסף לכך, השכר ששולם לנשים היה זעום, ובמקרים רבים הן נדרשו להחזיר למעסיקן את עלות קנייתן. הנשים נחשפו פעמים רבות לאונס ואלימות עוד בטרם הגיען לישראל, וכשהגיעו לכאן נמכרו לסרסורים, לעתים מעמד המכירה היה מכירה פומבית משפילה ומבזה, ונשים רבות נמכרו מספר פעמים. במכוני הליווי בהן הועסקו נלקחו מן הנשים דרכונים ומסמכים אחרים והן הוחזקו בתנאי מאסר ובידוד כאשר הן נדרשות לעבוד שבעה ימים בשבוע וחשופות לאלימות, אונס ועינויים. הודות לפעולות שונות שננקטו על מנת למגר את התופעה, בשנת 2010 לא דווחו מקרים של יבוא נשים למטרות זנות לישראל, ומשנת 2011 מדווחים בכל שנה מקרים בודדים בלבד של נשים שיובאו למטרות זנות. השינויים שבוצעו בחקיקה ובאכיפה מזערו את תופעת הסחר בנשים למטרות זנות בישראל, אולם לא מיגרו אותה לחלוטין. כיום, נשים המגיעות לישראל למטרות עבודה בזנות מגיעות כתיירות, מקבלות היתר שהייה לביקור, ובמהלך הזמן בו הן שוהות בארץ הן מנוצלות למטרות זנות.

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

תנאי עבודות ועבודות כפייה

כיום כמעט ולא ניתן למצוא מקרים של עבודות מסורתית בה מרגע שנמכר העבד לאדונו הוא נחשב לרכושו, אולם אין בכך כדי לקבוע שבימינו לא קיימת עבודות. לעבודות המודרנית דרכים וביטויים משלה, והיא מתבטאת בכך שהמעסיק מתייחס לעובדיו בדרך שאינה מכבדת את אנושיותם, משיג שליטה על חייהם ומונע את חירותם. קורבנות סחר למטרות עבודות או עבודות כפייה הם על פי רוב בגירים, אך גם ילדים נחשפים לתנאי עבודות וכפייה כשהם נמצאים בחסותו של אדם שדורש מהם לבצע עבודות כפייה ושולל את חירותם. על פי החוק בישראל, העונש על החזקת אדם בתנאי עבודות הוא עד 16 שנות מאסר. בנוסף, גם עבודת כפייה, שפירושה כפייה על אדם לבצע עבודה באיומים, עינויים או כל אמצעי לחץ אחר, נחשבת לעבירת סחר בבני אדם.

עובדים זרים

עובדים זרים הם קורבנות פוטנציאליים להעסקה בתנאי עבודות, היות שהם מגיעים למדינה שאת שפתה ותרבותה אינם מכירים, אינם בקיאים בדרך בה עובדות מערכות החוק והאכיפה, והם מנותקים ממשפחתם או ממעגלי תמיכה חברתית אחרים. במקרים רבים העובדים משלמים כסף רב במדינות מוצאם על מנת להגיע לארץ, ולכן עליהם ראשית להחזיר חובות כבדים, וזאת תוך כדי שהם מועסקים בתנאי מחייה ושכר לא נאותים. עובדי סיעוד וחקלאות חשופים במיוחד לניצול והעסקה בתנאי עבודות, כיוון שהם מנותקים מן החברה או שהם נמצאים במקומות נידחים ומבודדים.

סחר באיברים וסחר בבני אדם

יש להבדיל בין סחר באיברים ובין עבירת סחר בבני אדם לצורך סחר באיברים. החוק בישראל אוסר על סחר באיברים, גם אם העסקה נעשית בהסכמת שני הצדדים. תרומת איברים בארץ חייבת על פי החוק להתבצע ללא תמורה - וזאת על מנת לסכל אפשרות של סחר באיברים ולחץ של גורמים אינטרסנטים על אנשים הנתונים במצוקה למכור איבר מגופם בעבור תשלום. העונש על עבירת סחר באיברים הוא עד שלוש שנות מאסר, או קנס כספי. לעומת זאת - סחר בבני אדם למטרות סחר באיברים נחשב לעבירה חמורה במיוחד, שהעונש בגינה יכול להגיע לשש עשרה שנות מאסר.

סחר בבני אדם למטרת הולדת ילד

בחוק סחר בבני אדם קיים סעיף מיוחד הנוגע לנושא הפונדקאות - סעיף 377א(2). סעיף זה שם סייגים לנושא הפונדקאות, על מנת לסכל אפשרות לניצולן של נשים המצויות במצוקה כלכלית. תהליכי פונדקאות המתקיימים בישראל נעשים בהתאם להסדרים חקיקתיים ומגבלות שמטרתם הגנה על היולדת וכן על בני הזוג. הליכי פונדקאות המתבצעים בישראל הם מורכבים ויקרים, ולכן זוגות רבים פונים לעסקאות פונדקאות בחו"ל. עסקאות אלו אינן נמצאות תחת פיקוח ובקרה, וקיים חשש לניצול והחפצה של היולדת. בכל מקרה בו אדם מורשע בסחר

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

בבני אדם למטרות הולדת ילד ונטילתו, הוא צפוי לעונש של עד 16 שנות מאסר.

סחר בילדים

תחום כואב במיוחד של סחר בבני אדם הוא סחר בילדים לצורכי לחימה. ילדים אלו שילדותם נשללת מהם, נחטפים לשם לחימה או ביצוע עבודות כפייה עבור הארגון שחטף אותם. על ילדות שנחטפות נכפה להינשא עם חיילי הארגון במקרה הטוב, או לשמש שפחות מין לחיילים במקרה הרע. הארגון החוטף יכול להיות צבא מקומי, או קבוצת מורדים. ילדים אלו סובלים טראומה קשה, והנזק הנפשי שנגרם להם הוא כבד מנשוא. בישראל כיום לא קיים סחר בילדים לצורכי לחימה.

נסתר מהעין

מטבען, עבירות סחר בבני אדם הן נגע שקשה לבאר, שכן הן מבוצעות בסתר, וקורבנותיהן לא ממהרים להתלונן. הסיבות לכך שקורבנות סחר בבני אדם ממעטים להתלונן או לפנות לרשויות הן מגוונות, ועיקרן נחלק לשניים:

□ **סיבות הנובעות מפחד** - פחד שמא הרשויות יראו בפונה שוהה בלתי חוקי ויענישו אותו במקום את מי שפגע בו, פחד שמא המעסיקים יתנקמו בו, פחד שמא המעסיקים יפגעו בבני משפחתו בארץ המוצא וכיוצא בזה.

□ **סיבות הנובעות מבידוד וניתוק** - במקרים רבים הקורבנות אינם דוברים עברית או אף אנגלית, אינם בקיאים במערכת החוק והשלטון בישראל, ואינם מודעים לזכויות המגיעות להם על פי חוק. יתירה מכך, הם נשלחים למקומות מרוחקים במידה והם עובדים בחקלאות, מוחזקים בתנאי כליאה במידה והם נשים המועסקות בתעשיית המין, או מתגוררים עם אדם סיעודי בעיר שאינה מוכרת להם, ללא חברה ומכרים. מצבים אלו של בידוד וניתוק הופכים את התלונה לתרחיש לא ריאלי.

למרות הקשיים, מערכות האכיפה בישראל פועלות במרץ למיגור וצמצום עבירות סחר בבני אדם. הנתונים מוכיחים ירידה משמעותית בקורבנות סחר בנשים בישראל מאז 2006, ונראה שהחוק ומערכת המשפט הישראלית מצליחים ליצור מגמת שינוי מבורכת.

עבירות סחר בבני אדם - עבירות חמורות

המדינה רואה בעבירות סחר בבני אדם עבירות חמורות, המפרות צווים מוסריים וחברתיים, ופוגעות בכבוד האדם ובחירותו. כבוד האדם וחירותו הם ערכי יסוד בחברה המודרנית, ולכן מערכת האכיפה לא חוסכת במאמצים למגר תופעות מחפירות של סחר בבני אדם. נפגעי הסחר בבני אדם אינם קורבנות הסחר בלבד, שכן כל מי שנחשף למציאות בה מתייחסים לבני אדם כחפצים או סחורה חווה פגיעה ערכית ומוסרית, בין אם הוא מודע לכך ובין אם לא. נפגעי סחר בבני אדם חווים טראומה קשה והם זקוקים לטיפול וסיוע.

במדינת ישראל קיימים מספר מוסדות המסייעים בטיפול ושיקום נפגעי סחר בבני אדם. המוסדות מספקים דיור

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

לקורבנות הסחר, סיוע פסיכו סוציאלי, עזרה במציאת עבודה ואף הכשרות שונות. משרד המשפטים מספק לקורבנות סחר בבני אדם סיוע משפטי על פי הצורך.

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהתמודדות עם חשד או אישום בעבירות סחר בבני אדם

כאמור, עבירת סחר בבני אדם נחשבת לעבירה חמורה והעונשים עליה נעים בין 16 עד 20 שנות מאסר, תלוי בסוג העבירה. בכל מקרה ובו אתם נחשדים או מואשמים בעבירות סחר בבני אדם, יש להיעזר בעו"ד פלילי מנוסה שיידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו. החקירה היא השלב הראשון בהליך הפלילי. לפעמים האמת היא פתלתלה ומעורבות האדם אינה כפי שהוא סבור מראש. החוקרים ינסו למשוך אותו במילים, לשכנע אותו על מעורבותו ולאסוף עדויות וראיות. זכור, כל אמירה, תגובה או הודאה בזמן החקירה – גורליים להמשך ההליך הפלילי נגדך. משכך, כל מה שתאמר בחקירתך עשוי לשמש נגדך בבית המשפט, ומה שהיית אמור לציין במהלך החקירה ולא ציינת – **לא תוכל לטעון במועד מאוחר יותר**, שכן ידובר בגרסה כבושה שמשקלה הראייתי נמוך למדי לדעת בתי המשפט.

הדין הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, מניעת יציאה ממנו. שלב היציאה יכול להיות בגלל הוכחה שאכן לא התבצעה עבירה, אך גם תודות לכשלים בירוקרטיים וביצוע כושל או לא חוקי של אחד מהשלבים שנסקרו לעיל. נוסף כל כך, יש לדעת כי רף ההתייחסות של החוק לסעיפים שונים באותו תחום הן שונות לחלוטין ודבר זה משפיע על העונש המוטל על הנאשם.

היוועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המנהלי או המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירת סחר בבני אדם, הצורך בייעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שיסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בהליכים פליליים רבים ומגוונים, לרבות בעבירות סחר בבני אדם, מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה במשטרה או הוגש נגדך כתב אישום בעבירות סחר בבני אדם – פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.